

Till

Styrelsen för A.-B.Svenska Tobaksmonopolet.

Stockholm.

Då yrkesskolans införande i Sverige för närvarande är en aktuell fråga, och då yrkesskolans avsikt och ändamål att uppfostra arbetarna till mera samhälls- och arbetsdugliga individer givetvis är av största betydelse ej blott för individen och samhället utan även för varje speciellt yrkes produktion, måste det ju ligga i varje enskild arbetsgivares intresse att bidra till en för industrien gynnsam lösning av denna fråga.

Då pågående utredningar angående yrkesfortsättningskolan synes giva vid handen, att den inom en snar framtid kommer att införas såsom obligatorisk skolform, måste det betraktas såsom en fördel för varje särskild industri att själv få för sina minderåriga arbetare utforma den typ av skola, som bäst kan fylla dennas speciella krav.

En försöksskola för denna art av undervisning synes då vara den bästa möjliga vägen till att nå detta mål.

Ett tillfälle till upprättande av sådan skola så gott som utan direkta utgifter erbjudes nu Tobaksmonopolet därigenom, att Yrkesskolenämnden för Stockholms Stads Yrkesskolor är villig förlägga en av sina kurser till Tobaksmonopolets eget område och med uteslutande dess arbetare som elever.

Lämplig plats för ändamålet torde vara den lokal i Stadsgården 18 B, som redan av Tobaksmonopolet upplåtits för anordnande av kvällskurser för dess arbetare.

För den kurs, som kostnadsfritt erbjudes Monopolet, hänvisas till medföljande tryckta bilaga.

Denna kurs är som synes tvåårig.

För att få undervisningen icke blott allmänbildande utan även yrkesbetonad måste planen för den erbjudna kursen emellertid delvis utvidgas och påbyggas med ett år.

Kostnaden utöver vad Stockholms Stad betalar, skulle under de båda första åren knappast behöva överstiga 50 kr. per år. Det tredje året, då huvudvikten lägges på yrkesundervisning, ligger däremot helt utanför stadens kursplan, varför kostnaden för detta på annat sätt måste bestridas.

Den planerade yrkesskolan är, som av planen framgår, förlagd till eftermiddagen (dock ej lördagar) emedan man funnit, att minderåriga elever svårligen kunna tillgodogöra sig en undervisning som så väsentligt förökar deras arbetsdag utan att deras arbetsförmåga därav kommer att lida.

Detta medför emellertid nödvändigheten av att bevilja blivande elever i sådan skola vissa timmars ledighet en dag i veckan. För att den för sakens framgång absolut nödvändiga skolplikten skall kunna åstadkommas, måste den arbetstid som sålunda överflyttas från fabriken till skolan fortfarande betraktas som fabriken. Härav följer emellertid, att de för fabriken förlorade arbetstimmarna även ekonomiskt betraktas som fabriken. Frånvaro från yrkesskolan skulle i så fall beivras på samma sätt som frånvaro från arbetet vid fabriken, och så den nödvändiga och ur disciplinär synpunkt viktiga kontakten mellan yrkesskola och arbetsplats åstadkommas.

Beviljande av ledighet från fabriksarbete åt elever i kommunalt understödd yrkesskola har också, som bekant, förutsatts i yrkesförelagen, där arbetstiden å fabrik och yrkesskola för minderåriga sammanräknas.

I den kurs, som Yrkesnämnden erbjuder Tobaksmonopolet, kunna 30 elever deltaga. Detta skulle sålunda vid de olika större Stockholmsfabrikerna endast innebära, att 5 eller 6 minderåriga uttogs (och detta bland dem man snarast bör binda vid fabrikerna) vilket ej vare sig för fabriken ekonomi eller produktion torde behöva bli vidare kännbart.

Då Yrkesskolenämndens erbjudande ger Tobaksmonopolet ett utmärkt tillfälle, att innan de blivande obligatoriska skolornas former fastställas, själv få utpröva den för dess egen industrigren mest lämpade och för yrkesskickligheten bäst avvägda skolformen, få vi undertecknade härmed vördsamt anhålla, att Styrelsen för Tobaksmonopolet

ville taga i öfvervägande lämpligheten av att antaga nämnda erbjudande.

Den omedelbart förestående terminens början gör denna frågas lösning brådskande, varför vi ansett oss böra skyndsamt framlägga detta för Styrelsen.

Stockholm den 15 januari 1917.

H S.
E L.
E A.

Förslag till den utvidgade och påbyggda
yrkesfortsättningsskolan.

	1.året.	2.året	3.året
Huslig ekonomi	18 dag.= 90 t.	18 d.= 90 t.	12 dag.= 60 t. x)
Sömnad	36 tim.	36 tim.	-----
läsning	10 "	10 "	10 tim.
Modersmål: skrivning	10 "	10 "	10 "
räkning	10 "	10 "	10 "
bostads-	10 "	---	---
Hygien: yrkes -	---	10 "	---
personlig.	---	---	10 "
Samhällslära	10 "	10 "	10 "
Näringarnas historia med sär- skild hänsyn till tobaksyrket	---	10 "	10 "
Tobakväxten, dess odling och användning i industrien	10 "	---	---
Yrkesekonomi	---	---	10 "
Enskild ekonomi (intressekontor, besparingar, försäkringar)	---	---	20 "
Allmänbildande föredrag	10 "	10 "	10 "
Antal timmar	196 "	196 "	160 "

x) Lämpligen torde till denna undervisning fogas en under sakkunnig ledning på fabriken rent teknisk undervisning rörande materialbehandling, metod och färdighet i yrket.